Maandag 18 October 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4032

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. .gs)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Russische doorbraak bij de Dnjepr-bocht.

Mosquito's bombarderen doelen in Berlijn en West-Duitsland.

Tito de Bevrijder ontwricht de Duitse verbindingslinies in Joegoslavië.

Overal in Italië vorderen de Geallieerden.

Eden, Hull en Harriman te Teheran op weg naar Moskou-conferentie.

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Onze troepen sloegen vijandelijke tegenaanvallen met tanks en voetvolk af en gingen voort met het leveren van straatgevechten in Melitopol. Als op de voorgaande dagen heeft de vijand ontzaggelijke verliezen in manschappen en materiaal geleden. Ten Zuiden van Zaporozhe veroverden onze troepen, die onophoudelijk vechten, enkele bewoonde plaatsen, waaronder 3 grote en het spoorwegstation van Popova.

Ten Zuid-Oosten van Krementsjug hebben onze troepen als resultaat van twee dagen van hardnekkige gevechten op de rechteroever van de Dnjepr krachtige vijandelijke verdedigingswerken verpletterd langs een front van 45 kilometer. Tot een diepte van 25 kilometer veroverden onze troepen een aantal krachtige vijandelijke sterktepunten, waaronder Kamenictaya, Afanasyevka, Papilnovka, Budyennovka en Leryevka. Ten Noorden van Kiev slaan onze troepen de aanvallen van vijandelijke tanks en voetvolk af en blijven zij vechten ter uitbreiding van hun bruggehoofden op de rechteroever van de Dnjepr. Hierbij verbeterden zij hun posities.

Ten Zuiden van Gomel staken onze troepen met succes de rivier de Dnjepr over en met verplettering van vijandelijke verdedigingswerken langs een front van 25 kilometer en tot een diepte van 5 tot 10 kilometer veroverden zij het districtscentrum van het Gomel-gebied Loyev alsook 4 andere plaatsen. In andere sectoren van het front vonden intensieve verkenningsactiviteiten, artillerie- en mortierenduels plaats. Op 16 October ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 139 Duitse tanks. 64 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten in luchtgevechten en door het afweervuur". (Moskou, (AP) 17.10).

DE TOESTAND IN JOEGOSLAVIË.

In een overzicht van de toestand in Joegoslavië zeide de vrije Joegoslavische radio, dat het gehele kustgebied van Croatië en de Noordelijke kust van Dalmatië, met uitzondering van Zara en Sibenik, thans in handen zijn van Tito's strijdkrachten.

Bittere gevechten woeden om de twee gebieden, welke nog niet bevrijd zijn. De partijgenoten zijn gewikkeld in felle gevechten op verschillende andere punten in Bosnië en Montenegro, bij Susak, Zagreb, Triës, Ljubljana en Fuime. Krachtige Duitse strijdkrachten, welke samengetrokken waren in het belangrijke kolen- en houtgebied in het Noordoostelijk deel van Bosnië, werden teruggeworpen naar Doboj na hevige strijd tot de buitenwijken van Tusla te zijn opgerukt.

De bevolking mengde zich hier in de strijd en hielp de stad redden. Vele kilometers ten Oosten daarvan roeiden de partijgenoten het Duitse garnizoen te Bijeljina uit nabij de plaats waar de Drina in de Sava vloeit. Tevens werd de stad bezet. Verschillende andere steden zouden bevrijd zijn tussen de vroegere Duits-Italiaanse scheidingslijn en de rivier de Sava. Thans zijn hevige gevechten gaande om de spoorbrug over de Sava nabij Sevnica. Behalve deze successen van de georganiseerde strijdkrachten van het Bevrijdingsleger, brachten guerrillero's den vijand talrijke slagen toe in Bosnië, Slowenië en het door de Hongaren bezette deel van Joegoslavië.

Intussen schijnt er nog geen verenigd commando te zijn in Joegoslavische weerstandsbeweging, niettegenstaande de aanwezigheid van Geallieerde verbindingsofficieren in de Balkan. De strijdkrachten van Tito en Mihailovitsj bestrijden elkaar nog steeds volgens een militairen commentator, hoewel berichten uit Caïro zeiden, dat Mihailovitsj instemde met het verzoek van Koning Petar om zijn volgelingen tegen de partijgenoten.

De commentator zeide, dat Tito is geïndentificeerd als een vroegere smid genaamd Yozip Brozovitsj, geboortig uit Zagorye, een dorpje nabij Zagreb. De Duitsers zeiden, dat hij bij de politie bekend staat als een lid van de ondergrondse communistische organisatie in Joegoslavië en een belangrijke rol speelde in de Spaanse burgeroorlog aan de Republikeinse zijde na te hebben leren vechten op de school voor Sovjet-partijleiders.

Tito is Bevelhebber van de strijdkrachten onder de bevrijdingsbeweging van Dr. Ivan Rivar. Er zijn mensen bij uit alle delen van Joegoslavië en bovendien nog eenheden van Polen, Tsjechen, Hongaren, Oostenrijkers, Italianen en zelfs Duitse anti-fascisten.

Het leger van Mihailovitsj omvat bijna uitsluitend Serbische troepen — grotendeels overblijfselen van het Joegoslavische leger. Zijn strijdkrachten, die de laatste tijd weinig gevochten hebben, werden door de vrije Joegoslavische radio ervan beschuldigd met de as te heulen. Dit werd ontkend door sommige gezagsdragers van de Joegoslavische Regering (Londen, (AP)

COMMUNIQUÉ VAN JOEGOSLAVISCH BEVRIJDINGSLEGER.

Zondag.

„Na haar taak in Zenica te hebben volbracht keerden eenheden van het Joegoslavische Bevrijdingsleger naar haar bases terug. De gehele fabrieksonderneming (van Krupp) in de stad werd vernield, o.a. de electrische centrale, de mijnen, de hoogovens en de montagewerkplaatsen voor locomotieven. 36 Locomotieven en 160 wagen werden vernield. Nabij Sinj, Split en Troogis werden alle vijandelijke aanvallen afgeslagen. Nabij Ogulin, Karlovac en Gospic in Croatië duren de gevechten voort.

In Slowenië werden de gevechten voortgezet langs de grens tussen Slowenië en Styrië. Nabij Gorizia werd een Duitse militaire trein gederailleerd door middel van springstoffen. Het Joegoslavische geschut, dat in hinderlaag lag, opende het vuur op het ogenblik dat de trein van de rails ging. Meer dan 400 Duitsers werden gedood en meer dan 200 gewond." (Londen, (AP) 17.10).

Maandag.

„Te Sinj, Split, Sibenik, Bakar, Karlovac en Gospic woeden gevechten van plaatselijk belang. In Midden-Bosnië vernielden de eenheden, die zich van Zenica terugtrekken, het spoorwegstation van Bilo en deden zij een trein nabij Lasva ontsporen. Zij bliezen de spoorbrug van 55 meter lengte op en vernielden bijna 3½ kilometer aan de spoorlijn. Eenheden van de 5e Bosnische Brigade bezetten het dorp Vojkocac en deden 3 treinen ontsporen op de lijn tussen Doboj en Teslic.

Nabij Emotski werd een vijandelijke colonne verslagen. De verrichtingen hebben voortgang. Een plaats genaamd Studeni werd bezet. In Slowenië worden de krijgsverrichtingen om de voornaamste spoorwegen voortgezet." (Londen, (AP) 18.10).

OMROEPER VAN RADIO-VICHY GEARRESTEERD.

Het nieuwsblad „Aujourd'hui" van Toulouse maakte bekend, dat de omroeper van Radio-Vichy gearresteerd werd op persoonlijke opdracht van Laval omdat hij bekend maakte, dat de oorlog geëindigd is. Het schijnt, dat de omroeper, terwijl hij wachtte op de morgenuitzending van 12 October, opmerkte: Ik zou wel het einde van de oorlog willen bekendmaken". Hij stapte toen naar de microfoon en sprak de fatale woorden om 6.28 uur zonder te beseffen dat de uitzendingstijd reeds begonnen was. Talrijke Fransen snelden de straat op onder luid gejuich, doch het enthousiasme stierf uit toen de sceptici afstemden op Londen, New York en Berlijn (Madrid, (AP) 17.10).

„HANOVER BESTAAT NIET MEER".

Een reiziger deelde mede, dat Hanover „heeft opgehouden te bestaan" als stad na de Geallieerde bombardementen. Hij zeide, dat gedurende vier dagen en nachten na beëindiging van het bombardement, de meeste mensen geen voedsel hadden, terwijl de branden alle voedselvoorraden van de stad verslonden en de vervoermiddelen door de algemene verwoesting werden lamgelegd. De mensen wonen nog in holen, welke zij tussen de puinhopen maakten. De reiziger zeide, dat Hanover er slechter uitziet dan Hamburg. In beide steden — aldus zeide hij — hebben de Duitsers thans borden aangebracht waarop staat dat het den inwoners verboden is de stad te verlaten: want ingeval zij dat doen zullen zij geen appartement kunnen krijgen in enig deel van Duitsland voor de volgende 15 jaren. Voorts zeide de reiziger, dat de Duitsers drastische maatregelen moeten nemen om de essentiële arbeiders in de gebombardeerde streken te houden (Stockholm, (AP) 17.10).

EDEN, HULL EN HARRIMAN TE TEHERAN.

Berlijn meldt, dat Anthony Eden, Cordell Hull en W. Averell Harriman, de nieuwe Noordamerikaanse Ambassadeur in Rusland, te Teheran zijn aangekomen op weg naar de driemogendhedenconferentie in Moskou. Berlijn ontleende het nieuws aan de radio van Teheran en zeide, dat Eden besprekingen hield met den Perzischen Minister President. De Duitse berichten zijn niet bevestigd. (Londen, (AP) 18.10).

WAVELL IN NEW DELHI AANGEKOMEN.

Veldmaarschalk Sir Archibald Wavell, de nieuwbenoemde Onderkoning van Brits Indië, is met zijn familie en staf in New Delhi aangekomen na een vliegtocht, welke ging over gebied waarboven de vijand patrouillevluchten onderhoudt.

Wavells vliegtuig vertrok op 11 October uit Engeland. (New Delhi, (AP) 18.10).

NACHTELIJKE OPERATIES VAN DE RAF.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart:

„In de afgelopen nacht hebben Mosquito's van het Bommenwerperscommando doelen in Berlijn en West-Duitsland aangevallen. Ook werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Vliegtuigen van het Gevechtscommando vielen vliegvelden en spoorwegobjecten in het bezette gebied en de scheepvaart nabij de Oostkust van Nederland aan. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 18.10).

ARGENTIJNS CABINET WEER VOLLEDIG.

Officieel werd bekend gemaakt, dat President Ramirez twee burgers en één marine-officier heeft benoemd om de plaatsen in het cabinet te bezetten, welke opengevallen waren door het aftreden van drie ministers op Woensdag jl.

Cesar Ameghio werd benoemd tot Minister van Financiën, Gustavo Martinez Zuvria tot Minister van Justitie en Onderwijs en de gepensioneerde marine-kapitein Ricardo Vago tot Minister van Openbare Werken. De post van Minister van Buitenlandse Zaken werd niet gevuld (Buenos Aires, (AP) 17.10).

DE ARGENTIJNSE TOESTAND.

De Argentijnen, die thans weer een bijna volledig cabinet hebben, dat door bekwame waarnemers zelfs nog meer reactionnair wordt geacht dan zijn voorganger, kregen onverbloemd te horen, dat de nationalistische regering voor onbepaalde tijd denkt te blijven en geen inmenging van buiten wenst in zijn gesloten gelederen.

Na twee dagen van besprekingen loste President Ramirez de cabinetscrisis op door twee bejaarde rechtsen en een gepensioneerden marine-officier in de regering op te nemen. Intussen maakte hij een fel communiqué gereed, dat Zaterdagmorgen werd uitgegeven, waarbij hij de groep liberale persoonlijkheden, die Vrijdag de aanvaarding van de democratie en de Amerikaanse solidariteit vroegen als de oplossing van Argentinië's problemen, met verbanning bedreigde.

De waarnemers in Montevideo waren van mening, dat het communiqué waarin het manifest veroordeeld werd, duidelijk de neiging van de Ramirezregering toonde om tegen alle activiteiten van communisten, buitenlandse zijde en politieke partijen in te gaan. (Montevideo, (AP) 17.10).

Het nieuws van vandaag.

De Russen sloegen een gat van 45 kilometer breed in de Duitse stellingen op de rechteroever van de Dnjepr ten Zuiden van Krementsjug en drongen 25 kilometer vooruit in een grootse poging om het Duitse front aan de benedenloop der rivier te breken. Want ingeval het Rode leger dit succes kan uitbuiten dan lopen honderdduizenden nazies in de Dnjepr-bocht, bij Melitopol en op de Krim gevaar te worden afgesneden. De doorbraak werd bekendgemaakt in een communiqué uit Moskou dat voorts nog sprak van een oversteek van de Dnjepr ten Zuiden van Gomel. De stad Loyev werd hier veroverd door de Sovjets nabij de plaats waar de Berezina in de Dnjepr uitmondt.

Meer dan 9000 nazies werden gedood, 139 Duitse tanks vernield en 64 vliegtuigen neergehaald in de woeste gevechten van Zaterdag. In Melitopol leden de Duitsers vooral hevige verliezen en blijkbaar treffen de Duitsers voorbereidingen tot het ontruimen van deze stad nu het communiqué uit Berlijn spreekt van grote „losmakende bewegingen" in de Zuidelijke sector van het Oostfront.

De Russische bladen blijven aandringen op een tweede front in West-Europa en beweren, dat hiermede de weerstand van Duitsland spoedig gebroken zal zijn. Intussen arriveerden Anthony Eden, Cordell Hull en W. Averall Harriman in Teheran, de hoofdstad van Perzië, op weg naar Moskou voor de driemogendheden-conferentie.

De Geallieerden zetten hun opmars in Italië voort. Aan het front van het 5e leger worden de Duitsers uit hun stellingen langs de Volturno gewerkt.

Steeds meer bruggen worden over de rivier geslagen en steeds meer wapenmateriaal stroomt in Noordelijke richting. Het 8e leger beweegt zich ook verder in Westelijke richting om de Duitsers tot een snelle aftocht te dwingen.

Onbevestigde berichten zeggen, dat de nazies beginnen om Rome te verlaten aangezien zij inzien, dat zij de stad toch niet zullen kunnen houden. De Geallieerde luchtmacht heeft zowat alle vijandelijke vliegvelden tussen Napels en Rome onbruikbaar gemaakt. Ook de vijandelijke spoorlijnen — vooral langs de Oostkust — worden zonder ophouden bestookt.

De Joegoslavische partijgenoten onder Tito, den Bevrijder gunnen de Duitsers nergens rust. In de stad Zenica werden alle fabrieken opgeblazen waarna de patriotten zich terugtrokken. Treinen worden bij tientallen vernield en het geschut van het Bevrijdingsleger legt zich in hinderlaag om het vijandelijke troepenvervoer te ontwrichten.

Na de Noordamerikaanse daglicht-aanval op Sweinfurt waar de productie van kogellagers geheel is stilgelegd, rusten de Geallieerde luchtmachten in Engeland drie dagen. In de nacht togen weer snelle Mosquito's van het Bommenwerperscommando naar Berlijn en het Westelijk deel van Duitsland. Hedenmorgen trokken hele zwermen van Geallieerde vliegtuigen over het Kanaal om het lucht-offensief voort te zetten.

De afgelopen Week.

De onafhankelijke politiek van Argentinië.

Met uitzondering van het nieuws aan de gevechtsfronten hebben in de afgelopen week de volgende gebeurtenissen vooral de aandacht getrokken:

1) De overneming van bases in de Azoren door Groot-Britannië.

2) De Italiaanse oorlogsverklaring aan Duitsland.

3) De veroordeling van de Argentijnse regering door Roosevelt in verband met het verbieden van Joodse bladen.

Over de betekenis van het eerste schreven wij reeds uitvoerig op Woensdag 13 October jl.

Het tweede, de Italiaanse oorlogsverklaring, verandert weinig aan de loop van de oorlog. Bij de wapenstilstand was reeds voldoende komen vast te staan aan welke zijde de sympathie van het Italiaanse volk lag. En bovendien namen Italiaanse strijdkrachten reeds vóór de oorlogsverklaring deel aan de strijd tegen de nazies. De oorlogsverklaring is echter van het grootste belang voor Italië zelf omdat het hierdoor en door zijn verder gedrag in de strijd de kans heeft zijn positie van vroeger te herwinnen.

Over de veroordeling van de Argentijnse regering door President Roosevelt kan echter veel gezegd worden. Want tegen de hoop van velen in is de buitenlandse politiek van Argentinië niet veranderd sedert het bewind van President Ramón Castillo omvergeworpen werd.

Of het verbieden van de Joodse bladen door de huidige regering moet worden toegeschreven aan een naziegezindheid van President-Generaal Pedro Ramirez weten wij niet. Maar uit de cabinetsverandering van de afgelopen week kan niet worden opgemaakt, dat Argentinië's politiek spoedig enige wijziging zal ondergaan. De maatregelen, die tot nu toe door de Ramirez-regering genomen werden, duiden er slechts op, dat de regering het land op totalitaire leest wil schoeien. De bedoeling welke hierbij volgens onze mening voorligt, is dat de regering de economische positie van het land wil versterken om na de oorlog de Verenigde Staten beter te kunnen beconcurreren. Tevens wil men dan de corruptie vermijden, welke bestond onder de Castillo-regering.

Of de Argentijnse regering hierin zal slagen, valt nog te bezien en durven wij zelfs in twijfel trekken, doch duidelijk is, dat men hiermede niet de vrede zal bevorderen, waarnaar de Verenigde Landen en zovele andere landen streven.

Enige fundamentele factoren.

Om de houding te begrijpen, welke Argentinië tegenover de oorlog aanneemt, moet men enige fundamentele factoren ten opzichte van Argentinië's positie in de wereld en op het Amerikaanse halfrond beseffen: de voornaamste daarvan is, dat Argentinië zich beschouwt als de leider van Latijns Amerika en als zodanig op het Amerikaanse vasteland slechts één concurrent heeft, namelijk de Verenigde Staten. Dientengevolge is Argentinië er op uit een houding aan te nemen, welke duidelijk aantoont, dat het land een onafhankelijke politiek voert en niet in het kielwater van de Verenigde Staten vaart.

Deze politiek is van betrekkelijk recente datum: zij is inderdaad eerst tijdens de Wereldoorlog opgekomen. Maar de grondsteen ervan werd gelegd op het einde der zestiger, begin zeventiger jaren van de vorige eeuw, toen Argentinië plotseling de grote economische en demografische factor van Zuid-Amerika werd.

In vroegere eeuwen waren Peru en Mexico de twee grote economische factoren van Latijns Amerika: zij produceerden goud en zilver, de rijkdom van Amerika. Lima en Mexicostad waren de beschavingscentra en economische centra: Argentinië was een arm land, dat niets produceerde dan wat huiden en vel, het enige van waarde aan de enorme kudden verwilderd vee, die rondzwierven over de Argentijnse pampa's. Het land had, behalve in het Noord-Westen en Noord-Oosten, zo goed als geen inlandse bevolking: dungezaaide nomadenstammen, die niet productief waren, noch tot productie gebracht konden worden.

Tegen het einde der 18e eeuw, toen Latijns Amerika's minerale productie zo'n beetje uitgeput of op de achtergrond raakte, waren het andere streken van Latijns Amerika, die economisch op de voorgrond kwamen: de tropische landen met hun productie van tabak, suiker, koffie, rum: West-Indië, het Noorden van Zuid-Amerika, Brazilië. Ten koste van neger-slavernij werd tropisch Amerika een bron van rijkdom.

Een ogenblik kwam Argentinië, ondanks zijn economische onbelangrijkheid op de voorgrond. Dat was in de jaren van de onafhankelijkheids-oorlogen, toen de Argentijnse gaucho's onder San Martin in het Zuiden deden wat de gauchos van Venezuela onder Bolivar deden in het Noorden: de Spanjaarden verslaan en Spaans-Amerika veranderen in een reeks Republieken.

Maar de nieuwe Republieken bleven politiek en economisch onbeduidend ten gevolge van eindeloze burgeroorlogen. Brazilië, het land van de stabiele politiek (in die tijd) als enige permanente monarchie in Amerika, en de Westindische eilanden, voor zover zij stabiel waren, omdat zij Europese koloniën bleven, waren de economische factoren van het wereldeel. En in Zuid-Amerika was Brazilië de grote politieke factor. De Verenigde Staten, machtig binnen hun invloedssfeer, zochten niets en hadden niets te zoeken in Zuid-Amerika: dáár deelde Brazilië de lakens uit.

Verandering:

Toen, om en bij 1870, brachten een ontdekking en een uitvinding, plotseling een enorme verandering in de situatie: de ontdekking was, dat de Argentijnse pampa's, welke men tot op dat ogenblik over het algemeen voor onvruchtbaar gehouden had, en ten hoogste geschikt om kudden wild vee karigljk te voeden, uitstekend geschikt waren voor het verbouwen van granen. De uitvinding was, dat het mogelijk bleek vlees te verduurzamen, eerst door het gekookt conserveren in blik, later door het rauw onder lage temperatuur te brengen en aldus te vervoeren naar de Europese consumptie-centra.

De bijkans verwilderde runderkudden, tot dusverre alleen bruikbaar om haar huiden en talk, en de grote schapen-kudden, alleen van belang om haar wol, bleken plotseling bruikbaar in dat, wat elders in de wereld het belangrijkste aan vee is: hun vlees. Argentinië begon vlees te exporteren en vee te veredelen. En op de Argentijnse pampa's ontstonden wijde culturen van tarwe, lijnzaad, maïs, haver, gerst enz.

Wat was tegen dat alles de minerale rijkdom van Mexico en Peru, de Braziliaanse rijkdom aan koffie en tabak? Dat waren half-luxe-artikelen, maar Argentinië produceerde vlees, brood en plantaardige olie.

Immigranten voor de landbouw stroomden toe: havens werden aangelegd om het transport van de nieuwe producten mogelijk te maken; Buenos Aires groeide tot in het onmetelijke.

Onder de invloed van die nieuwe rijkdom ontstond eindelijk inwendige

politieke stabiliteit: men had geen tijd meer om aanhoudend revolutie te maken, nu men moest werken en geld kon verdienen.

Binnen weinige tientallen jaren was Argentinië het rijkste land van Latijns-Amerika geworden: het had de grootste stad, de meeste spoorwegen, de beste havens: het had geld om het grootste leger en het grootste vloot te scheppen. Het zag — en ziet— zich in de toekomst groeien tot wat de Verenigde Staten in het Noorden zijn.

En heel Spaans Amerika zag die groei, benijdde, bewonderde en verneugde zich dat thans eindelijk een van de werkelijk Latijnse landen van Amerika zich in een periode van snelle ontwikkeling bevond.

„De" concurrent:

Braziliaanse concurrentie? Brazilië spreekt Portugees; de rest van Latijns-Amerika spaans; Argentinië heeft een vrijwel blanke bevolking — uit gebrek aan tropische cultures heeft het in de practijk zo goed als geen neger-slavernij gekend — terwijl Brazilië grotendeels **mulat is.**

De grote concurrent voor Argentinië was niet Brazilië doch de Verenigde Staten. Ze waren laat naar het Zuiden van Zuid-Amerika gekomen: het land was, in zijn snelle economische ontwikkeling, gefinancieerd door Engeland. Toen de Verenigde Staten zich voldoende reserve-kapitaal hadden aangeschaft om dat elders te kunnen beleggen, was het werk in Argentinië al gedaan: Engeland had staatsleningen gegeven: Engeland had spoorwegen aangelegd, had geld gestoken in veeteelt in stedelijk transportwezen en in honderd andere dingen. Bovendien: Engeland was de grote afnemer van Argentijnse producten, in tegenstelling met de Verenigde Staten, en Engeland kon die producten betalen met industrie-artikelen. Bovendien: Engeland had geen politieke bijbedoelingen. Maar in dat opzicht was men van de Verenigde Saten nog zo zeker niet, en dat wantrouwen nam toe toen de Noordamerikaanse petroleum-politiek zich uitbreidde over Latijns-Amerika en ook in Argentinië petroleum gevonden werd. Sindsdien bestaat er tussen Argentinië en Engeland een belangenvriendschap als tussen belangrijke handelsconnecties. Maar de belangengemeenschap tussen Argentinië en de Verenigde Staten wordt eerst moeizaam geschapen in de laatste jaren, en het politieke wantrouwen blijft bestaan.

Ziedaar dan de factoren, welke ook Argentinië's politiek in het tegenwoordige tijdperk en tegenover de oorlog bepalen.

Engeland behoeft men politiek niet te helpen — Engeland blijft uit handelsbelang toch wel een goede vriend van Argentinië.

Maar de actie van de Verenigde Staten ten opzichte van de oorlog is wat anders. De Verenigde Staten zijn gekomen met gemeenschappelijke plannen tot continentale verdediging, en met suggesties van vestiging van vlootstations en militaire vliegvelden voor die continentale verdediging in Latijns-Amerika. En voor Argentinië is het duidelijk, dat bij zulk een politiek en militair samengaan van het ganse Amerikaanse werelddeel, niet Argentinië, maar de Verenigde Staten de hoofdrol zouden spelen. En dus is Argentinië terughoudend.

Zoals de toestand nu is zal die de eerste tijd wel blijven. De Argentijnse Regering zal zich ten hoogste laten overhalen tot het verbreken der betrekkingen met de as, doch dan moet de druk van het volk wel erg groot zijn. Het leger staat achter de Regering, hielp Ramirez in feite op het zadel, zodat een nieuwe staatsgreep niet gemakkelijk zal gaan.

Het is wel betreurenswaardig, dat men overigens onnodig zijn toevlucht moest zoeken tot de dictatuur. Maar dictatuur kan niet bestendig blijven, zeker niet over een volk dat in de grond democratisch is.

Curaçao.

GELUKWENS.

Z. E. de Gouverneur heeft het volgende telegram verzonden:

Aan Hare Majesteit Koningin Wilhelmina der Nederlanden p.a. Kanselier van de Universiteit van Oxford.

Eerbiedig moge ik Uwer Majesteit de oprechte gelukwensen van de bevolking van Curaçao en van mijzelven aanbieden ter gelegenheid van de verlening van Uwe Majesteit van het eredoctoraat in de Rechtwetenschappen van de Universiteit van Oxford. Waar ter wereld de Nederlanders zich bevinden zijn zij op de dag van heden verhougd te weten, dat de eer aan hunne geliefde Koningin bewezen een traditionele schakel vormt tussen het edel stamhuis van Oranje en de aloude Universiteit van Oxford, die bijkans duizend jaren aan de wereld openbaar de zulk een waardigheid, zulk een aankweking en bevordering van hoge idealen als die, welke de luisterrijke Regering van hunne Koningin heeft gekenmerkt. Op deze dag hernieuwen wij de verzekering van onze liefde en trouw tot de persoon van Uwe Majesteit en tot het Oranjehuis, welker onwankelbare trouw aan Haar plicht te allen tijde een bezieling zal zijn voor de millioenen in ons moederland en in de overzese gewesten, die het voorrecht genieten Uwe Majesteit hun Koningin te mogen noemen.

Kasteel Gouverneur Curaçao.

VERWILDEREND CURAÇAO.

De klachten over aanvallen door wilde honden in de sloppen van onze hoofdstad nemen toe. Haar aantal houdt gelijke tred met het aantal klachten over verstoring van de nachtrust, want vooral in de regentijd trekken deze kudden — vaak bestaande uit 15 honden van verschillende grootte en gevaarlijkheid — blaffend door de stegen, waar zij naar voedsel wroeten in de modderpoelen en hopen, welke de reinigingsdienst laat liggen.

Vroeger werden deze honden, die allen tot overlast zijn, door de politie opgeruimd. Ze werden neergeschoten en hun cadavers werden weggehaald. Zoals bekend hebben de Staten enkele jaren geleden het onzalige besluit genomen, dat deze honden gespaard moesten worden, maar dat de politie ze in geval van overlast mocht gaan vangen. Van dit laatste komt natuurlijk niets. Behalve dat wilde honden niet zulk gewillig materiaal vormen om te vangen, zitten deze dieren ook nog onder vuil en etter. De politie is er trouwens voor om booswichten te vangen en geen honden, zodat men zou vragen of het Statenlid dat indertijd dit besluit aanhangig gemaakt heeft — en die van toeten noch blazen weet, omdat hij ver uit de buurt van de wilde honden woont — zelf niet de leiding van de hondenvangerij op zich zou kunnen nemen.

In elk geval moet er iets aan gedaan worden. Sommige nachten kan men geen oog dicht doen van de herrie. De enige oplossing is alle honden, die tussen 22 uur en 6 uur loslopen op straat neer te doen schieten door de politie, of de Statenleden (oud-Statenleden) die indertijd dit onzalige besluit genomen hebben en daardoor de volksgezondheid bovendien nog in gevaar brengen, te verplichten in een der hondenrijke buurten te gaan slapen.

VERENIGINGSNIEUWS.

K.S.C.: Voetbaluitslagen van jl. Zondag: Staco A — Dosko A: 2—4. Tropiaals B — Vitesse B: 3—0: Hilversum — De Ruyter: 1 — 0. Ecuador — C.S.R. 0—1.

Uitslag honkbalwedstrijd: Quisqueya — Caribe: 17—10.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: L. J. P. Mendez, klerk, op het kantoor van de Ontvanger op Aruba, 2 weken vrijstelling van dienst; F. J. Gonet, oppasser bij de melaatsenverpleging alhier. 4 weken vrijstelling van dienst; J. F. Ietswaart, oppasser bij de melaatsenverpleging alhier, 4 weken vrijstelling van dienst ingang 12 November 1943; M. P. B. Gorsira, Hoofd van de Dienst van het Kadaster, tevens Hypotheekbewaarder, werkzaamgesteld ter Administratie van Financiën 4 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting hieraan zes weken buitengewoon buitenlands verlof en met vergunning bedoelde vrijstelling van dienst en bedoeld verlof geheel of gedeeltelijk in Colombia door te brengen; S. Pietersz adjunct-commies ter Administratie van Financiën 2 weken vrijstelling van dienst; Mej. N. A. Hoogsteder, tijdelijk schrijver op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken 2 weken vrijstelling van dienst; C. I. Labega telegrafist bij de Landsradiodienst alhier, 2 weken vrijstelling van dienst ingang 19 October 1943; W. G. de Haseth, commies, d.d. Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Gerecht in Eerste Aanleg, standplaats Curaçao, 3 maanden vrijstelling van dienst en met vergunning deze vrijstelling van dienst hoofdzakelijk buiten het Staatsdeel door te brengen: S. M. Smit, technisch ambtenaar bij het Departement van Openbare Werken alhier 4 weken vrijstelling van dienst en in aansluiting hieraan 6 weken buitengewoon buitenlands verlof met vergunning deze vrijstelling van dienst en dit verlof op Jamaica door te brengen ingang 3 November 1943; H. A. Pietersz, adjunct-commies belast met de werkzaamheden van Secretaris van de Voogdijraad op Aruba, 1 week vrijstelling van dienst en met vergunning deze vrijstelling van dienst te Maracaibo, Venezuela, door te brengen, ingang 1 November 1943; M. J. Huith, adjunct-commies op het kantoor van de Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen alhier, 2 weken vrijstelling van dienst.

Eervol ontslag aan: Mej. E. Lansberg, tijdelijk vakonderwijzeres in de Engelse taal aan de Openbare Wilhelminaschool voor Mulo, alhier; W. R. Lester, tijdelijk godsdienstleraar bij de Methodistengemeente op St. Eustatius; P. F. Riley tijdelijk schrijver op het Departement van Openbare Werken, op haar verzoek; Mevr. A. C. Calvo tewerkgesteld op het Bureau voor Crisiszaken, op haar verzoek.

Eervol ontheven: P. H. van Leeuwen, Gezaghebber van Bonaire als zodanig, J. D. Meiners, Gezaghebber der Bovenwindse eilanden, als zodanig; H. C. M. Hakkenberg van Gaasbeek uit de functie van tijdelijk ambtenaar belast met het toezicht op de luchtvaart.

Benoeming: Mej. M. Leon tot tijdelijk schrijver en werkzaamgesteld ter Gouvernements-Secretarie; D. S. Ching tot tijdelijk godsdienstleraar bij de Methodistengemeente op St. Eustatius; G. Hoek tot tijdelijk telegrambesteller op Aruba; C. L. Martinus tot tijdelijk Bode 1ste klasse bij de Voogdijraad op Curaçao; J. S. A. Möller vaandrig schutter der Infanterie tot tweede Luitenant bij de Schutterij (Infanterie); Mej. D. M. Isa, tot tijdelijk schrijver en werkzaamgesteld op de Bureaux van de Burgerlijke Stand en het Bevolkingsregister op Curaçao; P. H. van Leeuwen tot Gezaghebber der Bovenwindse eilanden; J. D. Meiners tot Gezaghebber van Bonaire; H. Groeneveld tot tijdelijk ambtenaar belast met het toezicht op de luchtvaart.

Werkzaamstelling: C. G. Jonis op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken alhier, afdeling Statistiek; Ch. R. Molina op het kantoor van de Openbare Gezondheidsdienst; R. R. Perret Gentil als leerling-laborant bij de Veterinaire Dienst alhier; R. A. Trinidad op het kantoor van de Gouvernements-Accountantsdienst alhier; I. Keesing op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken, alhier.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeijer.

NEDERLAND.

F. 10.000 BELONING.

Het hoofd van de politie in Groningen looft *f* 10.000.— uit voor hem die inlichtingen kan geven, leidend tot de aanhouding van wie de aanslag pleegden op politie-luitenant Klavers te Zuidhorn. (Wij meldden reeds dat Klavers werd doodgeschoten).

EEN AANSLAG.

In het nationale dagblad van 6 October kondigt mevrouw H. A. Jonker-Wennert te Epe de dood tengevolge van een aanslag van haar echtgenoot Derk Jan Jonker aan.

HOE HELPEN WIJ DUITSLAND.

Enige tijd geleden is te Londen een vergadering gehouden van de Nationale Bond van Zeelieden en bij die gelegenheid heeft een uitgebreide gedachtenwisseling plaats gehad over de houding der internationale vakbeweging tegenover de Duitse arbeiders na de oorlog.

De Heer J. H. Oldenbroek, lid van de Buitengewone Raad van Advies der Nederlandse Regering en secretaris van de internationale Bond van Transportarbeiders, gaf als zijn mening te kennen, dat de taak van de vakverenigingen der Verenigde Naties en van het Secretariaat van het Internationaal Verbond van Vakverenigingen na de oorlog zal zijn, toe te zien op het Duitse vaksverenigings-wezen teneinde Duitsland en de Duitse arbeiders te helpen, een einde te maken aan het militarisme.

Hij zeide o.a.:

„Het is onwaarschijnlijk, dat er aan het einde van de oorlog nog veel over is van de vakverenigings-beweging in Duitsland. We zullen de Duitse vakverenigingen onder ons toezicht moeten brengen en daar zal heel wat tijd voor nodig zijn; het zal deel uitmaken van de hervorming van Duitsland en het Duitse volk als geheel.

„Wat wij behoren te doen, is, Duitsland en de Duitse arbeiders te helpen, een einde te maken aan het militarisme en het feudalisme, dat zij zelf nooit hebben kunnen vernietigen.

„Wij hebben de Duitse arbeiders reeds verteld, dat wij niet van plan zijn, hen te beoordelen naar de daden der nazies doch naar hun eigen daden. Als we van hun zijde geen tekenen van sympathie vinden en geen bewijzen vinden, dat zij de nazies gesaboteerd hebben, zullen we voorlopig alle hoop moeten opgeven...... Onze plannen zijn gereed; we krijgen de juiste steun om ervoor te zorgen, dat onze beweging de juiste plaats inneemt bij de wederopbouw van Europa".

De Heer Oldenbroek voegde hieraan toe, dat de zeelieden óók geconsulteerd moeten worden over de internationale scheepvaart-positie na de oorlog en ook vertegenwoordigd wensen te zijn op de Internationale Conferentie voor Transportwezen en Scheepvaart.

Op dezelfde vergadering deelde Frank Switzler, vertegenwoordiger van den Noordamerikaanse Bond van Spoorwegpersoneel, mede, dat zijn organisatie bereid is om haar financiële steun te verlenen teneinde een juiste reconstructie van de vakverenigingsbeweging in Europa na de oorlog te bewerken.

EEN GOEDE VAART.

De „Gripsholm" zal binnenkort de Verenigde Staten verlaten voor een reis naar het Verre Oosten. Gevangenen zullen worden geruild en het schip heeft voedsel aan boord voor de Japanse geïnterneerden. Het Nederlandse Rode Kruis heeft hiertoe het zijne bijgedragen.

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken.

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken maakt hierbij bekend, dat van de lijst van artikelen waarvan den invoer zonder zijn toestemming is verboden de artikelen erwten en bonen met ingang 15 October 1943 worden afgevoerd.

Den invoer van erwten en bonen is met ingang van dien datum wederom geheel vrij.

Het Hoofd voornoemd.
J. van Boven.

VRIJWILLIGERS GEVRAAGD.

N.S.B.-Burgemeester Hansen van Vlaardingen roept burgers op voor het vervullen van bewakings-diensten tegen aanslagen en daden van sabotage. Hij voegt hier een gestrenge bedreiging met zware straffen aan toe en maakt tevens bekend dat de Duitsers gijzelaars verantwoordelijk zullen stellen.

TIEN GULDEN BOETE.

Een Zweedse zeeman, die te Rotterdam een hongerig jongetje te eten gaf kreeg daarvoor van de Duitse politie tien gulden boete.

Buitenland.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

Zondag.

„**Te land:** Na meer dan twee dagen van hevige gevechten dwong het vijfde leger den vijand zich terug te trekken van de meeste zijner stellingen langs de Volturno.

Er zijn nog meer bruggen geslagen over de rivier en grote strijdkrachten van alle wapenen worden erover gevoerd. Een algemene opmars in Westelijke richting vindt plaats aan het front van het 8e leger. De gehele belangrijke verkeersweg dwars over het land van Termoli tot Vinchiaturo is in onze handen.

Te water: In de nacht van 14 op 15 October brachten Britse lichte kustvaartuigen, welke opereren in het Piombino-kanaal tussen Elba en het vasteland, 2 vijandelijke schepen tot zinken. Er zijn geen verdere biezonderheden beschikbaar. Britse lichte kustvaartuigen waren ook actief in de Adriatische Zee in de nacht van 14 op 15 October. Vaartuigen welke opereerden ter hoogte van het eiland Miljet nabij Dubrovnik, kwamen onder het vuur van vijandelijke kustbatterijen. Zij leden geen schade of verliezen aan manschappen.

In de lucht: Vliegtuigen van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht opereerden gisteren op intensieve wijze tegen den vijand in Italië. Middelzware bommenwerpers, begeleid door Lightnings, vielen rangeerterreinen te Ancona aan de Oostkust aan.

Lichte en middelzware bommenwerpers, welke opereerden ten Noorden van Capua, vielen de wegen en voorraadschuren aan. Bij vluchten boven de spoorlijn langs de Oostkust schoten gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers 6 treinen stuk en vernielden vele spoorbanen. In de nacht van 15 op 16 October vielen lichte bommenwerpers motorvoertuigen en spoorlijnen ten Zuiden van Rome aan. Lightnings bombardeerden een koopvaardijschip nabij de Westkust van Hellas en lieten het schip achter dat zwaar slagzij maakte. In de afgelopen nacht werd het vliegveld Casale van Rome door nachtbommenwerpers aangevallen. In totaal werden 8 vijandelijke vliegtuigen vernield tijdens deze periode. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika. (AP) 17.10).

Maandag.

„**Te land:** De patrouilles van het 8e leger blijven actief. Het contact met de vijandelijke strijdkrachten ten Westen van de Termoli-Vinchiaturo weg is onderhouden. De troepen van he 5e leger blijven den vijand terugdringen.

Aan het Volturno-front werden ver schillende vijandelijke tegenaanvallen afgeslagen. Er zijn nog meer bruggen gebouwd. Steeds meer tanks en zwaar materiaal zijn ten Noorden van de Volturno gebracht.

In de lucht: Niettegenstaande het ongunstige weer boven het doelgebied zetten vliegtuigen van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht gisteren de aanvallen voort op vijandelijke verbindingslijnen en stellingen in Italië.

Middelzware bommenwerpers vielen Alifa aan, doch de wolken beletten het zien van de resultaten. Gevechtsvliegtuigen voerden vluchten uit boven de spoorlijnen langs de Oostkust tot Ancona. Treinen en motorvoertuigen werden stukgeschoten, terwijl gevechtsbommenwerpers boven het gevechtsgebied kanonstellingen, troepenconcentraties en wegenkruispunten aanvielen. In de nacht van 16 op 17 October vielen lichte bommenwerpers motorvoertuigen en bruggen aan in het gebied ten Zuiden van Rome. Ook bombardeerden zij de spoorlijn langs de Oostkust bij Pescara. Fotografische verkenningen hebben de vernietiging bevestigd van het vijandelijke koopvaardijschip dat op 16 October nabij de kust van Hellas werd aangevallen. Van deze en andere verrichtingen worden 3 onzer vliegtuigen vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 18.10).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

„Zware bommenwerpers van de Raf hebben het vliegveld Maritza (op Rhodes) in de nacht van 16 op 17 October aangevallen. Ontploffingen werden gezien tussen de vliegtuigen op de parkeerterreinen; voltreffers werden geplaatst op de hangars. Andere vliegtuigen bombardeerden de haven van Coo in dezelfde nacht en stichtten er branden. Gisteren overdag vielen bommenwerpers de haven van Syros in de Aegeïsche Zee aan. Van deze en andere verrichtingen wordt geen onzer vliegtuigen vermist" (Caïro, (AP) 18.10).

CHOLERA IN BENGALEN.

In vele districten van Bengalen is de cholera uitgebroken als gevolg van de hongersnood. Enkel in Calcutta werden 97 gevallen gemeld tijdens de week eindigende op 9 October. De week daarvoor waren er 82 gevallen. (Calcutta, (AP) 17.10).

TOKIO MELDT LUCHTAANVAL OP BUNA.

De radio van Tokio zond een communiqué uit van het Keizerlijke Hoofdkwartier waarin wordt gezegd, dat Japanse marine-vliegtuigen 4 Geallieerde koopvaardijschepen in de haven van Buna in de grond hebben geboord en 14 van de „meer dan 100 vijandelijke gevechtsvliegtuigen" hebben neergeschoten. De aanval zou op Vrijdag hebben plaats gehad. De uitzending, welke door de Associated Press werd opgevangen, zeide, dat een vijandelijk transportschip in brand werd gezet. De Japanners gaven het verlies van 15 vliegtuigen toe. Van Geallieerde zijde is geen bevestiging van het Japanse bericht (New York, (AP) 18.10).

MIHAILOVITSJ GAAT TOT HET OFFENSIEF OVER.

Lynn Heinzerling seint uit Caïro:

Joegoslavische Regeringsleiders deelden mede, dat de guerrilla-krijgers van Generaal Draja Mihailovitsj, die betrekkelijk werkeloos waren sedert de nazies begonnen met het bezetten van de garnizoens die vroeger door de Italiaanse troepen bezet werden, tot het offensief zijn overgegaan. Bittere gevechten woeden met de strijdkrachten van Maarschalk Rommel aan drie fronten. Blijkbaar bepaalt het leger van Mihailovitsj zijn aanvallen tot West-Servië, Bosnië en Herzegowina. Het nieuwe offensief staat niet in verband met de gevechten, die geleverd worden langs de kust en in het Noorden van Joegoslavië door den Generaal der partijgenoten Josip (Tito) Brozovitsj.

Rommel handelde snel om deze bedreiging voor zijn Balkanstrijdkrachten tegen te gaan en heeft een felle campagne geopend tegen de dorpen, welke in handen zijn van de Mihailovitsj-troepen. De Duitse onderneming wordt geleid van Beograd uit waar Rommel zijn nieuw hoofdkwartier heeft. Bezonder hevige gevechten tussen de strijdkrachten en de guerrillero's van Mihailovitsj worden gemeld uit Montenegro en nazie-vliegtuigen hebben die provincie herhaaldelijk aangevallen. Broza, Palanka en Jubukovac in het Zuid-Oosten van Serbië zouden zijn veroverd door de guerrillero's in een opmars naar Bonji Milanovec, een strategisch punt van waaruit het verkeer over de Donau kan worden afgesneden.

Andere kringen deelden mede, dat ongeveer 35.000 nazie-soldaten uit Macedonië zijn gebracht naar Albanië waar de Duitse garnizoens haast dagelijks aangevallen worden door de Albaanse bergstrijders. Men zegt, dat de Albaanse guerrillero's hardnekkig strijden tegen de Duitsers in het district van Valona. De nazies werden uit Drashovica verdreven naar de moliggende heuvels met achterlating van hun doden en gewonden.

Generaal Draja Mihailovitsj is Minister van Oorlog in het Joegoslavische cabinet. Koning Petar deed onlangs per radio een oproep aan zijn onderdanen om zich te verenigen onder hun guerrilla-leiders om de Duitsers te verdrijven (Caïro, (AP) 18.10).

DE TOESTANDEN IN DORTMUND.

Te Dortmund zijn er na een Britse luchtaanval onlusten uitgebroken.

Belgische arbeiders, die naar Duitsland gedeporteerd werden en die erin geslaagd zijn naar België terug te keren, verklaren, dat het volk, dat uit de schuilplaatsen kwam, de politieagenten heeft aangevallen en hen heeft ontwapend. Ten einde de orde te herstellen, hebben de nazies het luchtalarm doen weerklinken; het volk is onmiddellijk naar de schuilplaatsen teruggekeerd. Een half uur later, wanneer de sirenen het einde van het alarm hadden gegeven, bewaakte de Gestapo de straten en mitrailleurs beheersten de kruispunten.

Volgens de verklaringen der Belgische gedeporteerden, veroorzaakten de brandbommen ontzaglijke verwoestingen en de Duitsers duchten ze nog meer dan de springbommen. Somtijds is de bevolking verplicht na de luchtaanvallen in de schuilplaatsen te blijven, daar de straatstenen te heet zijn om zich in de straten te wagen.

Na de bombardementen doen de nazies suiker, chocolade en witte brood uitdelen. In normale tijd is de proviandering onvoldoende.

De toestand in de fabrieken is zeer gespannen. Een Belgisch arbeider, die naar de streek van Maagdenburg gedeporteerd werd, verklaarde, dat 17 van zijn landgenoten, die in dezelfde fabriek werkten, door de Gestapo werden aangehouden en in „verbeteringskampen" werden opgesloten. Er werd van hen niets meer vernomen.

Een Belgisch arbeider, die uit het Rijngebied is teruggekomen, deelt mede, dat drie van zijn kameraden zich liever van het leven beroofden dan de slechte behandelingen van de Duitse opzichters te verduren.

TWEE JAAR GELEDEN.

October 1941.

18. In Iran ontruimen de Brits-Russische troepen Teheran.

19. Stalin kondigt de staat van beleg af voor Moskou en roept vrijwilligers op ter verdediging van de stad. De Duitsers bezetten Taganrog, 50 kilometer van Rostov gelegen, door deze stad loopt de pijplijn, die de olie brengt van de Caucasische olievelden naar het Rode leger.

Op verzoek van Engeland gelast Afghanistan den Duitsers en Italianen het land te verlaten.

20. De Verenigde Staten van Noord-Amerika geeft Rusland 30 millioen dollars tegen de belofte van een goudlevering binnen 180 dagen.

In Nantes wordt de Duitse bevelhebber van de bezettingstroepen van de stad neergeschoten. Uit weerwraak worden 50 gijzelaars door de Duitsers neergeschoten.

21. Berlijn deelt officieel de omsingeling van Leningrad mede en de verovering van de stad Stalino in het Donetsbekken. Ook het Baltische eiland Dragoe wordt veroverd.

De secretaris van oorlog in Engeland verklaart in het Lagerhuis, dat het aantal oorlogsgevangenen uit alle delen van het Britse Rijk 66.000 bedraagt.

In Bordeaux wordt een Duits officier neergeschoten door 4 werklieden. Uit weerwraak nemen de Duitsers 100 gijzelaars, waarvan er 50 worden neergeschoten.

22. In het licht van de vulkaan Vesuvius bombarderen Britse vliegtuigen Napels.

23. Aan het Moskou-front wordt maarschalk Semyon Timoshenko vervangen door generaal Gregorius H. Zhurkoff.

24. De Duitsers nemen Kharkov, een stad van 84000 inwoners, het industriële middelpunt van de Oekraïne.

NIEUWS UIT BELGIË.

— Een geheime zendbrief, die in de Universiteit van Leuven werd uitgedeeld en waarvan de text zojuist te Londen is toegekomen, geeft de volgende bevelen aan de eerste-jaarsstudenten, die door een Duitse verordening gedwongen worden 6 maanden verplichte arbeid te verrichten:

1e. Verbergt u, indien gij dit kunt zonder al te veel gevaar te lopen.

2e. Meldt u in geen geval op het Arbeidsambt aan.

3e. Indien gij gedeporteerd zijt: moed, vertrouwen! Helpt de arbeiders rondom u, organiseert de weerstand. De dag der vergelding nadert met rasse schreden!"

— Volgens inlichtingen ontvangen uit België, zouden de Duitsers in de provincie Antwerpen 300 Belgen aangehouden hebben, die er van beschuldigd werden deel uit te maken van de geheime patriottische organisatie „De Witte Brigade".

— Alhoewel de ravitaillering van de Duitse soldaten over het algemeen niets te wensen overlaat, komt het soms voor, dat ingevolge de desorganisatie van het vervoer, zekere Duitse garnizoenen, in bezet België niet de vereiste proviandering krijgen.

Een eigenaardig incident deed zich voor te Herenthals (provincie Antwerpen), waar het garnizoen voor het grootste gedeelte is samengesteld uit Duitse soldaten, die in het burgerlijk leven veroordelingen hebben opgelopen. Deze soldaten, die voorbij een veld trokken, weigerden hun officieren te gehoorzamen en begonnen rapen uit te trekken en er hun zakken mede te vullen.

— Jacques Coeymans een lid van het Rexistische legioen, die van het Russische front was teruggekeerd om enkele dagen verlof te Brussel door te brengen, werd op straat tijdens de spertijd door een patriot aangevallen. De rexist, die zwaar was gewond, viel op het gaanpad neer en loste verschillende revolverschoten zonder zijn aanvaller te treffen.

— Al gevolg van de sabotage-daden met dynamiet, die in het station van Bergen hebben plaats gehad en waardoor de regeling der treinen geheel in de war werd gestuurd, hebben de Duitsers een vijftiental gijzelaars genomen, waaronder de Heer Coppée, voorzitter van de rechtbank van Bergen.

— Te Dilbeek, op de lijn Brussel — Gent hebben saboteurs, het seinhuisje van een onbewaakte overweg vernield.

ALLERLAATSTE NIEUWS

Radio-Algiers maakte bekend, dat Franse vlooteenheden onlangs deelnamen aan de operaties in het Oostelijk deel van de Middellandse Zee om voorraden en versterkingen te brengen naar de Dodecanesen.

— **Graaf Carlo Sforza**, de vroegere Italiaanse Minister van Buitenlandse Zaken, toeft enige tijd in Algiers alvorens verder te reizen naar Italië. Hij werd vóór zijn vertrek ontvangen door Robert Murphy, den Noordamerikaansen vertegenwoordiger in Noord Afrika, en door Harold MacMillan, den Britsen Gezant. Tevoren had Sforza een onderhoud met Generaal Charles de Gaulle en Rene Massiglini, den Fransen Commissaris van Buitenlandse Zaken.

— **Het Chinese Hoofdcommando maakte bekend, dat een der Japanse colonnes, welke in offensieve operaties in de provincie Yunnan gewikkeld waren, is uiteengeslagen en zich thans in verschillende richtingen terugtrekt na grote verliezen geleden te hebben onder het Chinese vuur.**

— **Morgen zal in Londen** een nieuwe leen-pacht overeenkomst tussen Engeland en de Verenigde Staten getekend worden.

— **Radio-Berlijn** zeide, dat Duitse lange afstands kanonnen op de Franse kust gisteren 3 Britse geleideschepen in het Kanaal beschoten. Men zou voltreffers hebben geplaatst op een der vaartuigen.

— **De Noordamerikaanse** Ambassadeur in Groot Britannië, John G. Winant, ontving den nieuwen Russischen Ambassadeur Feodor Gusev op een eerste officieel bezoek. Men besprak o.a. biezonderheden van de komende driemogendhedenconferentie in Moskou.

— **In de opmars ten Noorden van de Volturno heeft Generaal Clarks 5e leger Cancello, Ruviano en Nerrone bezet.**

— **De Russen** delen mede, dat zij Duitse reserves ontmoeten, welke zij van aangevoerd uit Polen, Frankrijk, Nederland en Denemarken. Niettemin wordt de Russische opmars onverbiddelijk voortgezet.

— **Deense saboteurs** gaan voort den nazies schade te berokkenen. Berichten uit Kopenhagen, die in Stockholm ontvangen werden, deelden mede, dat zij de laatste dagen 2 machinewerktuigfabrieken nabij de hoofdstad hebben vernield.

Voorts werden vernield een transformatorstation en een olietanker te Odense een vliegtuighangar en een herstellingswerkplaats te Kastrups.

Nog eens:

Betrekkingen met het Vaticaan.

Men schrijft ons:

s' Mensen huisgenoten zijn zijn ergste vijanden. Zij lezen dagbladartikelen en vragen soms een oordeel. Voor zulk een eer moet men betalen, vooral als het de schijn heeft, dat een oordeel schriftelijk wordt verwacht.

Wij hebben op 3 Juli in dit blad iets geschreven over het vraagstuk van Nederlands betrekkingen met het Vaticaan, voornamelijk naar aanleiding van de bewering, dat ons Rijk daar vertegenwoordigd moest zijn, omdat de paus „de grootste staatkundige macht" in de wereld werd genoemd en de voorstelling werd gewekt of de verdediging van zulk een vertegenwoordiging een specifiek-katholieke aangelegenheid zou zijn. Noch het een noch het ander lijkt ons het geval en de vertegenwoordiging zelve is een aangelegenheid, over welke iedere Nederlander, wat ook zijn geloof moge wezen, zich een vrije opinie vormen kan.

Twee professoren hebben nu hun mening gezegd: de ene hoogleraar schreef een belangwekkende bijdrage; de ander schijnt twijfel aan zijn stellingen als majesteitsschennis te beschouwen.

Professor van der Veldt, die een teoloog en tegelijk vak-filosoof is, heeft er de nadruk op gevestigd, dat de paus staatkundige macht bezit. Hij wees op de rechtstreekse, de onrechtstreekse en de leidende macht, welke de paus krachtens zijn geestelijk opperherderschap bezit, er daarbij op wijzend, dat de rechtstreeks staatkundige macht voortvloeit uit de wereldlijke souvereiniteit des pausen, onverschillig of de paus over meer of minder grondbezit beschikt.

Dat de paus staatkundige macht bezit in de door professor van der Veldt omschreven zin, kan men betreuren of toejuichen, het is een feit, dat ook het positieve Volkenrecht erkent.

Er is maar één persoon in de wereld, die zich paus noemt, dat wil zeggen geestelijke opperzeggingschap opeist, gelijk de bisschop van Rome dit doet. Men kan aan de rechtmatigheid van deze pretentie twijfelen: practisch doet elke elke niet-katholiek dit. Maar vast staat, dat er niemand was of is, die naast den bisschop van Rome ooit zulk een pretentie had of heeft. Vast staat ook, dat de bisschop van Rome deze pretentie tenminste zestienhonderd jaar met historisch staven bewijzen heeft gehad en dat gedurende al die tijd millioenen onder alle hemelstreken deze pretentie als een gewetenszaak aanvaard hebben.

Dit is het bizondere feit, waarvoor de wereld staat en waarmee het Volkenrecht rekent. Daar ligt het eigenaardig karakter van het pausschap als historisch verschijnsel, dat wellicht ook de verklaring geeft voor de tijdelijke macht over een stukje Italiaans grondgebied, maar in elk geval de souvereine positie verklaart van den paus in de wereld. Deze souvereiniteit is een onlochenbare factor in de staatkunde, waarmee de staatsman rekent.

Hij behoeft zich niet te bemoeien met de al of niet juiste theologische grondslag van dit feit. Hij mag die (al zal dit voor een wetenschappelijk gevormd oordeel moeilijk zijn) even onhoudbaar achten als de decretalen over Konstantijns schenking van wereldlijk gebied. De rechtmatigheid en zeker de feitelijkheid van dit gebied waren er niet minder juist om.

Voor den staatsman is er het reusachtige feit, dat het pausschap een instelling is, welke millioenen gewetens beinvloedt. Hij staat voor een instituut, welks drager alle souvereine rechten uitoefent: hij kan troepen werven, adeldom verlenen, onderscheidingen toekennen, universiteiten oprichten, wetenschappelijke graden uitreiken, beeldenaars op munten en postzegels doen slaan, verdragen sluiten, gezanten ontvangen en uitzenden en, wat in het Volkenrecht heet, „bons offices" verlenen.

Dit is souvereiniteit bezitten in de breedstmogelijke zin van het woord. En het eigenaardige is, dat hij, die tot paus gekozen wordt, onmiddellijk eigen nationaliteit verliest en ipso facto souverein wordt. Er bestaat daarvan geen tweede voorbeeld in het internationale recht.

Onbevangen oordeel kan niet ontkomen aan de conclusie, dat deze souvereiniteit met al haar attributen er ene is, welke wij als „sui generis", d.i. een geheel eigensoortige, hebben aangeduid. Wereldlijke macht kan deze souvereiniteit beklemtonen of uitbeelden. Zij bestaat onafhankelijk daarvan en de geschiedenis heeft bewezen, dat zij onafhankelijk ervan kan worden uitgeoefend en eeuwen lang werd uitgeoefend.

Wie dit erkent, ziet ook, dat de pauselijke diplomatie wezenlijk verschilt van de diplomatieke tak van dienst van normale staatkundige machten.

Uiterlijk moge men schijnbaar voor dezelfde oorsprong en groei staan, het moge erop lijken, gelijk professor van der Veldt stelt, dat deze pauselijke diplomatie voortvloeide uit de tijdelijke macht van den paus over Italiaans gebied, de gehele verklaring ligt daar zeker niet. Daarvoor is het instituut te gecompliceerd en te eigensoortig. Daar is vooreerst de samenstelling van het corps.

Het bestaat alleen uit geestelijken; ofschoon (historisch verklaarbaar) meestal van Italiaanse (zij het ook met Vaticaanse paspoorten voorzien) nationaliteit, zijn er ook pauselijke gezanten of daarmee in sommige opzichten gelijkgestelde vertegenwoordigers (delegaten) van andere nationaliteit. Ierland heeft een Iersen nuntius, Engeland een Engelsen, het ook Nederlands sprekende Zuid-Afrika een Nederlandsen delegaat.

In de tweede plaats loopt de aard der betrekkingen zeer uiteen: Nederland had tientallen jaren eenzijdige betrekkingen: wel een pauselijk gezant tweede klasse in den Haag, geen Nederlands vertegenwoordiger bij het Vaticaan (1871 — 1915 en van 1925 tot heden). Engeland had daarentegen wel een gezant bij het Vaticaan; het Vaticaan echter geen vertegenwoordiger bij het Engelse Hof tot de komst van Monseigneur William Godfrey. Er is sedert jaren een delegaat te Washington, doch pas later kwam een persoonlijk ambassadeur van den President der Verenigde Staten bij het Vaticaan.

Tenslotte is ook merkwaardig, dat van zulke betrekkingen met andere kerkgenootschappen nooit sprake was.

Wij staan niet voor gewone diplomatieke betrekkingen; de gehele zaak is onverklaarbaar tenzij men haar in verband beschouwt met het pausschap als geestelijk ambt.

Dan wordt ook duidelijk, dat de zaak vele niet-katholieken prikkelt; dan ook, dat zij bij katholieken onvermijdelijk religieuse roersdelen raakt. Het is beter dit wederzijds te erkennen, want het vergemakkelijkt een eerlijke gedachtenwisseling over het moeilijke onderwerp en het kan ons bewaren voor nieuwe teleurstellingen.

Professor Veraart verbaasde zich, dat de minister Loudon in 1915 Mgr. Nolens uitzond om het herstel der betrekkingen met het Vaticaan voor te bereiden. De verbazing kan slechts grond vinden in de veronderstelling, dat professor Nolens priester was en dus als partijdig kon worden verdacht. Feit is echter, dat niemand dat bezwaar ooit heeft geopperd. Voor herstel van diplomatieke betrekkingen zijn er twee partijen nodig en de toenmalige liberale ministers hebben in den katholieken staatsman vermoedelijk juist om zijn priesterschap en zijn bekend onafhankelijk karakter den rechten man gezien om de delicate aangelegenheid het zekerst tot een goede oplossing te brengen. Het was voor Nolens een erezaak om te slagen; ware zijn zending mislukt, de Regering zou in het land sterk hebben gestaan, omdat redelijkerwijze haar nooit het verwijt had kunnen treffen niet de best beschikbare kracht te hebben gebezigd.

Iets anders is, of Dr. Nolens juist handelde in 1925, toen hij als leider van de Katholieke Tweede Kamerfractie de samenwerking opzegde met die fracties, welke hun stem zouden geven aan het amendement-Kersten, dat opheffing van het gezantschap bij den paus beoogde.

De voorsteller van het amendement bedoelde zeker het pausschap als zodanig te treffen; voor hem was de erkenning der pauselijke souvereiniteit een gruwel. En een klein deel der Kamer volgde hem in zijn theologische beschouwingen. De rest der tegenstemmers, d.w.z. de gehele linkerzijde, maakte zich uiteraard van teologische beschouwingen los; Nolens verklaring was hun aanleiding de rechtse samenwerking te verbreken. Achteraf kan men de vraag stellen of Nolens juist handelde, het breekijzer in handen van de heren Dresselhuis, Marchant en Vliegen te geven, vooral daar hij kon weten, dat al de linkse tegenstemmers, gelijk later ook bleek, onmiddellijk bereid waren, het gezantschap te herstellen.

Formeel had hij zich kunnen bepalen tot de verklaring de houding der Regering tegenover zulk een tegenover het Vaticaan hoogst onbehoorlijke handeling te zullen afwachten. Maar het zwijgen der Regering in eerste instantie — de heer Colijn scheen het ergste niet te vrezen en Van Karnebeek merkte het pas te laat en zijn argumenten achteraf hielpen niet meer — maakten hem ook dat moeilijk. Misschien voelde hij zich verplicht scherp te spreken, omdat de zaak bij de formatie, waarvoor hij mede verantwoordelijk was, niet ten principale was beslist.

Het gebeuren toen bewijst in elk geval, hoe voorzichtig de katholieken moeten zijn met een aangelegenheid, welke blijkbaar de wildste instincten kan wekken.

Nederland had van 1925 af geen gezant meer bij den paus, doch deze handhaafde even rustig als daarvoor een nuntius in Den Haag. Dat de katholieken in Nederland onder de aangelegenheid geleden hebben, is ons niet bekend. Natuurlijk waren zij verontwaardigd over het gebeurde; niet omdat er hun vreselijk onrecht was aangedaan, maar omdat zij zulk een behandeling van den paus grievend onverdiend achtten. En dat was ook zo. Maar zij hebben er nooit een levensquaestie van willen maken. En hoe weinig de aangelegenheid het katholieke volk als zodanig bezig hield, bewijst het feit, dat het politiek-schismatieke groepje Wesseling-Arts, dat het herstel van het gezantschap als een punt van program propageerde, zo weinig belangstelling had, dat het spoedig van het toneel verdween.

De zaak liet de Nederlandse katholieken onbewogen als de stichting van een Nederlands College te Rome. Omdat zij in het ene geval opvoeding te Rome waardeloos achtten of in het andere de souvereiniteit van den paus of diens potestas directa of indirecta of directiva lochenden of betwijfelden?

Zeker niet. Maar wij zijn een nuchter volk: de katholieken vonden, dat zij het best zonder zo'n College konden stellen — of zij daarin juist oordeelden, is hier niet aan de orde en zij voelden zich opperbest één met den paus, al was er te Rome geen gezant.

Misschien hebben zij bij dit laatste te veel aan zichzelf en te weinig aan den paus gedacht. Misschien ook te weinig aan de belangen van ons land.

Zij kunnen geredeneerd hebben: geestelijk zijn wij met den paus verbonden; staatkundig zullen wij onze eigen boontjes wel doppen en diplomatie kunnen wij er bij missen. Erkend moet worden, dat in hun kring steeds begrepen werd, dat de dagen konden komen, dat vertegenwoordiging bij den paus een levensbelang voor het land kon zijn en dat versterking van de positie van den paus een internationaal politiek belang van de eerste orde zou kunnen worden. Maar niet alle Nederlanders begrepen dit en na al het gebeurde was het te veel van de katholieken geëist, zich niet te spiegelen aan Nolens, die zich ook exponeerde en daarvoor boeten moest met veler niet begrijpen van zijn houding tot nu toe.

Laat ons ook niet vergeten, dat het voor vele Nederlanders een zware weg is naar den paus te gaan en dat zij daaraan maar langzaam zullen wennen.

Wie een vraagstuk van diplomatieke betrekkingen met het Vaticaan volkomen wil vertroebelen, moet het Katholicisme gaan aanduiden als „een geweldig potentiele wereldmacht". Die moet het Katholicisme „onverbrekelijk verbinden met een optimum van katholieke staatkundige organisatie en macht in alle landen en internationaal". Dan moet men bazuinen, dat die staatkundige macht van den paus „voor de katholieken (zou) medebrengen de ijzeren plicht het correlatief te leveren overal in de staatkundige macht om daarmede een katholieke staatkunde over de gehele wereld tot overwinning te voeren" (Prof. Veraart in de „Amigoe" van 4 Oct. jl.).

Het is duidelijk, dat een niet-katholieke feestelijk zou bedanken den heer Veraart te volgen op een weg, die hij als een dodenrit zou beschouwen. Welke katholiek, die aan eigen overtuiging hecht, zou een eerlijk andersdenkende in gemoede kunnen vragen hem te helpen om een katholieke staatkunde over de gehele wereld tot de overwinning te voeren?

Het is oirbaar aan onze niet-katholieke landgenoten te zeggen, dat zoiets ook even verbijsterend als utopisch is.

Voor den katholiek is de Kerk het rijk Gods op aarde. Hij gelooft, dat Christus dit rijk heeft gesticht, maar hij weet: „Mijn rijk is niet van deze wereld. Mijn rijk is niet van hier" (Joh. 19, 36). Dit rijk verlagen tot een „geweldige wereldmacht", is een vervalsing der begrippen.

Christus is koning, maar Pius XI leerde in zijn zendbrief over het Koningschap van Christus, dat het „in de eerste plaats geestelijk is en op het geestelijke betrekking heeft." Zeker, Hem is alle macht gegeven in hemel en op aarde en om wille van het geestelijke, dat het primaat op het aardse heeft, oordeelt Christus en oordeelt de paus ook over wereldse zaken, doch alleen om en in zoverre zij op het geestelijke of zedelijke betrekking hebben. Doch dit is geheel iets anders dan den paus aanduiden als „grootste staatkundige macht" of de Kerk als een „geweldige wereldmacht".

De Kerk durven vereenzelvigen met of verbinden aan een politieke organisatie en deze tot overwinning willen voeren over de gehele wereld is een utopie, waarvan de theoloog het karakter maar bepalen moet.

Politieke organisatie op godsdienstige grondslag is voor katholieken een middel, dat door historie en doelmatigheid wordt bepaald. Zij kan goed zijn, zij kan ondoelmatig zijn, zij kan zelfs verboden zijn. Dit is een zaak, welke de bisschoppen in elk land uitmaken. En hoe goed bedoeld de intenties van den heer Veraart ook mogen zijn en welke successen hij naast Churchill ook dagelijks te Londen boekt, over internationale politieke samenwerking van katholieken, moet de heilige Stoel oordelen.

Aan zulk een organisatie de pauselijke diplomatie binden of nationale vertegenwoordigingen bij het Vaticaan, overschrijdt het toelaatbare. Een Nederlands gezant bij den paus heeft slechts één doel: de Nederlandse belangen te behartigen op grond van de instructies, welke de Regering hem verstrekt. Dat moge heel nuchter klinken, maar zo is het. Een gezant bij de heilige Stoel is geen agent van katholieken, geen delegaat van een bepaalde partij, geen verdediger van vaderlandse partij-politiek, geen lid van een politieke internationale. Hij is er om de belangen van het Koninkrijk te verdedigen en de inzichten van allen te doen kennen en te verdedigen.

Het is best mogelijk, dat zo'n gezant, zelfs als hij katholiek is, hetgeen uiteraard niet altijd het geval behoeft te zijn, niet de gevoelens van alle katholieken vertolkt. Zoals omgekeerd een nuntius op binnenlandse toestanden een andere kijk kan hebben dan de Nederlanders zelf.

Men moet de pauselijke diplomatie, ofschoon zij over het algemeen wordt gediend door goed levende, wel gevormde en onbaatzuchtige mannen — hun hoogste eerzucht kan de verwerving van een rode hoed zijn — niet tot een bovennatuurlijk instituut gaan verheffen of gelijk stellen met het Episcopaat in de Kerk. Zij is een instelling, [wier vertegenwoordigers zeker dwalen kunnen en volgens sommigen dit ook in de jongste tijd — over oude dagen kan Pastor inlichten — hebben gedaan.

Wie in Londen woont, zou dit den Tsjechischen minister-president Monseigneur Jan Schrameck kunnen vragen; wie in New York verblijft, raadplege Monseigneur Luigi Sturzo of leze de laatste hoofdstukken van diens „Kerk en Staat".

Waar de zaken zo staan, kunnen katholieken vrij over het voor en tegen van deze bizondere betrekkingen van gedachten wisselen. Zij mogen daarbij de belangen van hun groep (welke misschien meer tegen dan voor herstel van zulke betrekkingen is) in de weegschaal leggen. Maar twee factoren dienen daarbij in rekening gebracht. Het landsbelang kan zulk een vertegenwoordiging eisen; dan behoort het belang der partij te zwichten. Vervolgens kan in bepaalde omstandigheden de vertegenwoordiging ook voor den paus gewichtig zijn.

Men kan zich een politieke constellatie indenken, waarin vertegenwoordiging den paus helpt bij de vrije oefening van zijn ambt. Zoiets kan zich voordoen, als de zogenaamde Lateraanse Verdragen geheel onvoldoende zouden zijn gebleken in deze oorlog om de vrijheid van den paus te verzekeren of als deze tractaten eens zouden worden opgezegd bij nationaal Italiaanse wet, hetgeen mogelijk is.

Aangezien de vrije uitoefening van het pausschap een levensquaestie voor alle katholieken is, moeten veruit de meeste Regeringen daarmede rekening houden. Geen weldenkende niet-katholiek, die dit niet zou willen inzien en ernaar handelen.

Het eerst nodige is: nuchter uit te maken, of er, gezien eigen aard en behoeften, voor ons Koninkrijk — en bedoeld is niet alleen een kleine groep der bevolking in het Europese deel van het Koninkrijk — behoefte aan bestaat, het voorbeeld van zovele landen te volgen en volledige diplomatieke betrekkingen met het Vaticaan aan te gaan. Het feit, dat zovele landen het doen, moge een aanwijzing zijn; het is geen doorslaand argument. Wij moeten alles overziende afwegen, wat ons belang — en uiteraard worde hier niet slechts aan stoffelijke, maar ook aan ideële belangen gedacht — medebrengt.

De katholiek, die dan met Monseigneur Nolens zal concluderen: wel betrekkingen, behoeft zich niet beter te wanen dan Kardinaal Manning, die een tegenovergesteld standpunt innam. Maar wie Manning volgt, behoeft zich evenmin ook als katholiek een minderwaardigheidscachet te laten opdrukken. „Waar de Geest des Heren is, daar is de vrijheid" (2 Kor. 2, 17). Dat geldt ook voor deze aangelegenheid, waarbij eenzijdigheid en gekrijs slechts verwarring brengen kan.

Bekendmaking-Autobanden.

De bandencommissie maakt hierbij bekend, dat alleen personen, welke in het bezit zijn van een uitnoodiging om voor de bandencommissie te verschijnen op de politiepost te Rio Canario zullen worden toegelaten.

De Bandencommissie.

Participacion.

TYRE DI AUTO.

Comision pa distribucion di tyre ta participa cu entrada na Rio Canario lo worde permiti solamente na es hendenan cu hanja un invitacion pa presentá cerca es comision mencioná ariba na Rio Canario.

Comision pa distribucion di tyre.

BEKENDMAKING.

De Bandencommissie maakt hierbij bekend, dat **alle aanvragen** betreffende autobanden **schriftelijk** beantwoord zullen worden.

Beleefd wordt dus verzocht hierover niet te telefoneeren of zonder daartoe te zijn opgeroepen zich op het Bureau voor Crisiszaken of bij één van de leden van de bandencommissie te vervoegen.

De Bandencommissie.

PARTICIPACION.

Comision pa distribucion di Tire ta participa **cu tur peticion** pa tire di auto lo worde contesta **por escrito.**

Tambe ta pidi di **NO** telefoneá ni bai na Bureau voor Crisiszaken of cerca un di es miembronan di Comision pa contesta di nan peticion, sin worde llamá.

Comision pa distribucion di tire.

Bij de N.V. Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij

BESTAAT GELEGENHEID TOT PLAATSING VAN

goed onderlegde administratieve krachten

en

ervaren vrouwelijke stenotypisten

bij voorkeur met grondige kennis van de Engelsche taal.

Schriftelijke sollicitaties met vermelding van LEEFTIJD, OPLEIDING en ERVARING te richten aan de AFDEELING PERSONEEL.

Dankbetuiging.

Langs dezen weg betuigt ondergeteekende zijn hartgrondigen dank aan Dr. Hugenholtz, alsmede aan Zuster Eudoxia en verdere verpleegsters en oppassers van het St. Elizabeths Gasthuis, voor de goede zorgen, betoond tijdens de ziekte, bij en na het overlijden van mijn onvergetelijken vader

JUANCITO CANNISTER.

Zijn nagedachtenis zal ons altijd in eere blijven!

Wie d'Amigoe leest, Verfrist hart en geest.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Ma., 18 Oct. 1943.

Telegram Afdeling: tel. 307, na 11 uur tel. 553.

Shipping & Supplies. 7.30 tot 23.— tel. 551 en 458; 23.— tot 7.30 uur Meinster, tel. 304.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras tel. 710, Willem de Zwijgerlaan 5.

Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468 en Hagendijk.